

СИСТЕМА ОСВІТИ І ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА У КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ У СФЕРІ ОСВІТИ

Петрова Л. О., кандидат філософських наук

Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба

У сучасних умовах на усіх рівнях – ідеології, релігії, історії, освіти, символів ведуться інформаційні війни. В умовах формування глобального інформаційного суспільства в сучасних конфліктах з'явилася нова фаза – інформаційно-психологічна війна, яка займає проміжну сходинку між політичною кризою і фазою збройного зіткнення. Сучасний глобальний інформаційний простір, в якому одне з провідних місць займає мережа

Інтернет, а в цілому засоби масової комунікації, – це віртуальний, не сприйманий свідомістю людини світ, керований інформацією.

Закон України «Про основи національної безпеки України» визначає основні засади державної політики, спрямованої на захист національних інтересів і гарантування в Україні безпеки особи, суспільства і держави від зовнішніх і внутрішніх загроз в усіх сферах життєдіяльності. Реалізація сучасної концепції національної безпеки значною мірою залежить від комплексного використання економічних, політичних, науково-технічних, соціальних, духовних і військових чинників.

Перспектива конституювання суспільства знань вимагає адаптації системи освіти до нових соціокультурних реалій. Прискорені темпи суспільних, культурних та освітніх інновацій потребують координації їх провадження у різних сферах суспільного життя. Особливо це торкається освіти, бо освітня реальність не виникає спонтанно, а конструюється цілеспрямовано. Не слід залишати поза увагою загрози, що виходять від інформаційних систем. Інформаційна безпека відіграє ключову роль у забезпеченні життєво важливих інтересів особистості, держави і суспільства. Інформаційна безпека України – передбачений Конституцією захист політичних, державних, громадських інтересів країни, загальнолюдських і національних цінностей.

Усе це висуває на передній план проблему ролі освітньої безпеки у політичній та правовій концептуалізації національних інтересів України, що є одним з найважливіших національних пріоритетів. Щоб реалізувати ідеї реалізації національних інтересів, необхідно вивести на якісно новий рівень функціонування системи освіти, оскільки саме освіта є фундаментом формування знань та інтелектуального капіталу. Відомо, що в економічно розвинених країнах освіта є рівноправною з матеріальним виробництвом галуззю економіки, яка робить істотний внесок у збільшення національного доходу та багатства суспільства. Жодна суспільна система, жодна держава не може ефективно розвиватися без системи цінностей, що поєднує її членів. При цьому одне з перших місць у формуванні системи цінностей належить системі освіти.

У філософії Аристотеля зазначалось, що освіта є функцією держави для цілком визначених і конкретних цілей. Тому необхідно виховувати в системі освіти ту групу цінностей, які відіграватимуть вирішальну роль для існування української держави та її національної безпеки.

Зближення питань освіти та безпеки припускає стратегічний погляд на роль освіти в процесах розвитку суспільства.

Вплив освіти на безпеку країни визначається тим, якою мірою вона підвищує або зменшує рівень інтелектуального і вольового потенціалу людей в порівнянні з іншими країнами. При цьому конче необхідно звернути увагу на те, чи створює освіта «глибинний патріотизм» особи, вбудований у свідомість засобами рідної мови. Вибір мовних засобів, що репрезентують цінності в освіті, має відбуватися з урахуванням принципів риторики як дисципліни,

увага до якої в сучасній науці пояснюється потребами демократичного розвитку сучасного соціуму, усвідомленням ролі мовних умінь кожного члена суспільства, їх значенням для розвитку особистості.

В освіті суб'єкт, котрий хоче постати як особистість, повинен обов'язково репрезентувати себе щодо інших, і має бути сприйнятий іншими як морально відповідальна особа. Така методологічна позиція має величезне значення для учасників освітнього процесу. Адже виходячи із значущості тих ризиків, які існують, їх цілі повинні бути відкрито виголошені для громадської легітимациї, а реалізація відбуватися згідно із затвердженим суспільством проектом. В іншому випадку, якщо освітня діяльність здійснюватиметься всупереч інтересам суспільства (наприклад, згідно з певними кулуарними економічними чи політичними потребами), то вона матиме асоціальний характер і становитиме небезпеку для людства взагалі. Відкритість таких цілей має реалізовуватися як з боку викладача, так і того, хто навчається.

Отримання студентом якісних, різноманітних знань, моральне задоволення від виконаних завдань розвиває почуття власної гідності, формує самоповагу та віру у власні сили. Усвідомлення кожним особою значущості, власної людської місії, унікальності, самобутності й невичерпності – це ті завдання, котрі вирішує право-виховна робота у навчальному закладі. Громадянин – носій гідності та її захисник.

Виходячи з наведеного, слід сказати, що освіта крім рішення власної внутрішньої задачі щодо формування інтелекту і волі нації, прямо зв'язана з процесами державного будівництва, обороноздатністю країни, національною безпекою, гармонізацією національних відносин у єдиному державному просторі. Повнота реалізації права на освіту державою пов'язана з концептуальним змістом національних інтересів, що є ідеологічним контекстом забезпечення національної безпеки.

Забезпечення національної безпеки України прямо залежить від того, з якою освітньою підготовкою буде відбуватися життєдіяльність молодого покоління, якими будуть її моральні і політичні ідеали, цінності, рівень загальної і професійної культури.